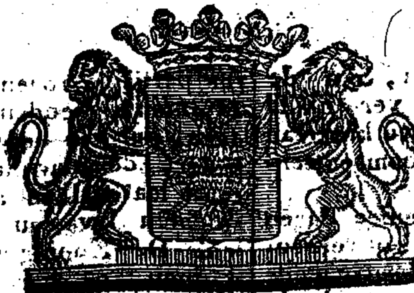
A°. 1836. N°. 141.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 22 November.

FRANKFORT, den 19den November.

Over de laatste oogenblikken van Koning *Karel X* melden brieven uit Weenen nader het volgende. De Koning had er, in een bang voorgevoel, niet dan ongaarne toe besloten, om zich naar Görtz te begeven, en gaf nog gedurende de reis, den wensch te kennen om te Lintz te blijven. Doch de aandrang van zijne schoondochter, de hertogin van Angoulême, welke hij nooit iets weigerde, bewoog hem toch om zijn verblijf te Görtz te nemen. De reis werd gelukkig volbragt, en het beviel Z. M. de weinige dagen, die hij nog leefde, te Görtz zeer goed. Den 4den November werd zijn naamdag in den kring zijner familie hartelijk gevierd, en de hertog van Bordeaux droeg tot de vreugde van den dag veel bij. Z. M. voelde zich aan tafel uitnemend wel en opgeruimd, en niemand vermoedde, dat zijn uur geslagen had. Des avonds eerst gevoelde Z. M. zich ongesteld, en in den nacht volgde er een vreeselijk braken met alle kenteekenen der cholera. De bisschop van Hermopolis (*Frayssinous*) naderde den ongelukkigen monarch, doch Z. M. kon het heilige avondmaal niet ontvangen, omdat men het voortdurend braken vreesde. Eindelijk echter werd de lijder bedaard en men werd de cholera meester; doch de zwakheid, welke deze moorddadige aanvallen nagelaten hadden, was zoo groot, dat het voortreffelijk gestel van den vorst daaronder bezweek. Z. M. verliet dit leven zonder doodstrijd, en de roerende woorden, die hij tot den bisschop van Hermopolis sprak, blijven een gedenkteeken van zijne echte godsvrucht. — De bisschop, die zijn bed niet verlaten had, gaf den Koning het laatste oliesel en sprak woorden van troost, geloof en hoop. Z. M. beantwoordde met de duidelijkste stem de aanspraak van den waardigen prelaat, en ontsliep den 6den, des morgens om een uur, in de armen van de ongelukkigste aller vrouwen, welke eenen Koning, haren vader, en eene Koningin, hare moeder, het schavot zag beklimmen, haren broeder even moorddadig omkomen, en reeds twee Koningen de oogen toedrukte. De hertogin van Angoulême, geleid door haren gemaal en haren neef, den hertog van Bordeaux, begaf zich, doordroefheid overmeesterd, naar hare vertrekken; en dadelijk werden alle toebereidselen gemaakt, om Görtz, hetwelk de cholera tot dus verre, zoo te zeggen, verschoond had, en zich steeds op zijne gezonde ligging beroemde, na de begravenis te verlaten. Zoodra de tijding van het overlijden des Konings te Weenen ontvangen was, gaf de Keizer last, dat het hof den rouw zou aannemen, en zond eenen kamerheer naar de Koninklijke familie te Görtz, ten einde HH. KK. HH. namens Z. M. uit te noodigen om haar verblijf weder te Praag te vestigen.

— Berigten uit Munchen, van den 14den dezer, melden, dat de cholera aldaar toeneemt. Dit is inzonderheid het geval sedert, bij een allerdaar gehouden doodgerigt, een groot aantal menschen in het koude en mistige weder is verzameld geweest, om dit tooneel te aanschouwen. De Koning van Beijeren heeft openbare gebeden om afwending dezer ziekte verordend. Ook zullen de reliquien van den patroon des lands, den heiligen *Benno*, op het altaar van denzelven ter vereering nedergelegd worden. Onder de jongste slagtoffers van de cholera behoort ook de tweede adjudant van Z. M. den Koning van Griekenland, den kapitein ter zee *Miaulis*. Hij had 's avonds te voren nog bij den Koning gegeten, en werd snachts door de ziekte zoo hevig aangevallen, dat hij er binnen weinig tijds onder bezweek. Hij was een zeer kundig en beschaafd man. Men heeft aan hem de in Duitschland gedrukte geschiedenis van Hijdra en de geschiedenis der daden van de Grieksche marine in den bevrijdingskrijg te danken. Hij werd om zijne regtschapenheid algemeen geacht.

— Uit Napels wordt den 4den November het volgende geschreven: » Sedert de laatste dagen is de cholera eenigzins toegenomen, en heeft dagelijks 140 tot 160 menschen weggeraapt. De officiele bulletins zijn niet overeenkomstig de waarheid, daar de regering de ramp in de oogen van het publiek zoekt te verminderen. Aan allen, die wegens hunne betrekking iets stelligs weten kunnen, is verboden, de waarheid mede te deelen. Eergisteren en gisteren sprak men van 500 slagtoffers dagelijks; ofschoon dit getal zekerlijk overdreven is, is de ziekte toch zoodanig toegenomen, dat de regering de bulletins niet meer bekend maakt. Deze maatregel verschrikt de gemoederen, en schoon er nog tamelijk veel drukte op straat heerscht, ontmoet men echter niet dan treurige gezigten. Thans is de ziekte bijna in alle wijken der stad verspreid en tast lieden uit alle standen aan. Volgens een besluit der regering, kunnen de zieken thans bij hunne gezinnen blijven, en allerlei ondersteuning bij eene daartoe benoemde Commissie aanvragen. Bij een ander manifest geeft de regering de hoop te kennen, dat de ziekte hier geene zulke verwoestingen als elders zal aanrigten, daar wij door het klimaat bijzonder begunstigd zijn; intusschen duurt het slechte weder voort, en sedert vier dagen ligt er sneeuw op den Vesuvius. — Bij het zelfde manifest wederspreekt de regering het gerucht van vergiftigingen; men weet echter, dat deswege arrestatien hebben plaats gehad, en de misdadigers gezegd hebben daarvoor betaald te zijn geworden. Men beweert onder het publiek, gewis zonder grond, dat Prins *Karel* in het spel is. Intusschen bevindt hij zich te Malta niet, en hij zou misschien gaarne de wanorde te baat nemen om weder hier te komen, of althans in het Koningrijk. Op Sicilie schijnt hij eene beweging ten zijnen behoeve te willen bewerken. Ofschoon aldaar veel brandstof voorhanden is, schijnt hij echter met bekend genoeg, om zijn plan te zien gelukken.

— De Spaansche zaakgelastigde te Rome, die tot dus verre in kerkelijke aangelegenheden erkend werd, heeft van de Pauselijke regering aanzegging bekomen, dat voortaan alle betrekking met hem moet ophouden. — Het was te Rome in het begin dezer maand, naar den tijd des jaars gerekend, buitengemeen koud. De Apenijnen en de bergen in de nabijheid waren met sneeuw bedekt.

— Men meldt uit Weilburg, dat de luchtbol van den heer *Green*, die den 8sten dezer niet ver van die stad is nedergedaald, 15000 fl. heeft gekost en nu reeds de zesde reis gemaakt heeft. Thans waren er drie personen in, doch er zouden ook, zoo als uit genomene proeven gebleken is, twaalf en zelfs wel twintig personen in hebben kunnen geplaatst worden. De bezitter en vervaardiger van denzelven, de heer *Green* uit Londen, heeft, met inbegrip der laatste, reeds 226 luchtreizen gedaan.

LONDEN, den 16den November.

Enkele geloofwaardige bladen houden thans staande, dat nieuwelings door Zr. Ms. gouvernement ook een detachement koninklijke ingenieurs, behoorende tot de Britsche armee, van hier naar de noordkust van Spanje overgezonden is, en daar, onder het bevel van den luitenant *Vickers*, werkelijk in de dienst van de jonge koningin tegen don *Carlos* gebezigd wordt. Uit hoofde van deze genomen vrijheid door Zr. Ms. gouvernement, en wel gedurende de prorogatie van het parlement, worden de ministers, en hoofdzakelijk lord *Palmerston*, door onderscheiden bladen, vrij hevig gegispt.

Blijkens de depêches, door lord *Palmerston* van Mr. *Pakenham*, onzen gevolmagtigden minister te Mexico, ontvangen, heeft het congres dier republiek, onder dagteekening van den 27sten Augustus ll., een decreet uitgevaardigd, luidens hetwelk, — daar de vroeger aangeknoopte onderhandelingen met het Spaansche gouvernement, ter vrijverklaring van Mexico, derzelver einde zeer nabij zijn, — ook alle vijandelijkheden tegen het gouvernement opgeschort worden, en het Mexicaansche gouvernement tevens gevolmagtigd wordt, om, even als met andere volken, ook met de Spaansche natie vriendschappelijke handelsbetrekkingen aan te gaan. De toestand van zaken tusschen Mexico en Texas bleef nog steeds dezelfde.

Uit eenen eigenhandigen brief van Mr. *Monck Mason*, een der beide reisgenooten van den heer *Green*, en gerigt aan de eigenaars van de *Vauxhall-gardens*, heeft men eergisteren morgen eindelijk ook in deze hoofdstad het behouden nederkomen van den grooten luchtbol bij het stadje Weilburg, in het Nassausche, vernomen, en is hierdoor aan alle in omloop zijnde geruchten, van welke een onder anderen luidde, dat gezegde luchtbal nabij Rotterdam neergekomen was, een einde gemaakt. Luidens Mr. *Masons* opgave, heeft deze voorspoedige luchtreis slechts 17 uren geduurd, en zijn zij Dingsdag ochtend, ten half zeven ure, nabij Weilburg, op vasten grond aangekomen. Van de gemelde 17 uren zijn de uren van middernacht tot des ochtends 5 ure door volslagen duisternis, niet zeer onaangenaam gevallen.

Het bouwen van twee nieuwe stoombooten in deze hoofdstad voor Oostenrijksche rekening, welke, benevens nog vier andere stoombooten, te Triest vervaardigd wordende, hoofdzakelijk zullen moeten strekken, om de gemeenschap tusschen Oostenrijk, Italie, Griekenland, Turkije,

en Egypte te bevorderen, doet de *Times* gelegenheid nemen, om de Britsche kooplieden op nieuw aan te zetten, om derzelver vereenigde pogingen nogmaals aan te wenden, ten einde ook de medewerking van de O. I. Comp. in het bewerkstelligen van eene spoedige stoomgemeenschap tusschen Engeland en Indie te erlangen.

Ofschoon tot nog toe niets gekomen is van de sinds eenige dagen plaats hebbende overleggingen tusschen Mr. *Rice* en den gouverneur van de bank nopens de beste middelen, om in de hier heerschende geldverlegengeid te gemoed te komen, hetgeen aan besluiteloosheid van den kant des heeren *Rice* wordt toegeschreven, zoo is de gesteldheid toch sedert een paar dagen reeds merkelijk beter, terwijl ook in Ierland de zaken niet zoo erg geloopen zijn als men gevreesd had, en zelfs het eergisteren verspreid gerucht, dat de Galway-hulpbank van de agricultaral en commercial company te Dublin hare betalingen gestaakt had, thans formeel tegengesproken wordt. De bank heeft geheel opgehouden met exchequer-biljetten aan de markt te brengen, in afwachting van de te nemen maatregelen.

PARIJS, den 18den November.

Heden heeft zich het gerucht verspreid, dat don *Miguel* op Fransch grondgebied was in hechtenis genomen. De *Gazette des Tribunaux* behelst daaromtrent het volgende berigt uit Digne (Neder-Alphen) van den 14den November: « Gisteren namiddag verspreidde zich het losse gerucht, dat don *Miguel*, met eenen generaal, eenen adjudant en eenen bediende te Entrevaux door de Fransche tolbedienden was in hechtenis genomen. Bij de prefecture was deze tijding werkelijk ontvangen, en deswege werden er dan ook gendarmen geposteerd op den weg, langs welken de gevangenen zouden komen. Ter bevestiging van deze vreemde arrestatie werd aangevoerd, dat de overheid berigt had, dat de Fransche politie den Portugeeschen Prins te Rome liet gadeslaan en zijn signalement aan de prefecten en tolbedienden op de grenzen was verzonden. — 's Avonds om vijf uur hoorde men, det de gevangenen waren aangekomen, en eene menigte menschen liep naar de prefecture, waar de prefekt hen met eenen tolk afwachtte. Zij ondergingen dadelijk een verhoor, dat drie kwartiers uurs duurde. Daarna heeft men vernomen, dat hunne paspoorten niet in orde zijn bevonden en signalementen bevatten, die met hunne personen weinig overeenkomen. Zij zeggen Spanjaarden te zijn, en nemen den titel aan, de een van generaal, de ander van kapitein der garde, en de derde van bediende.

« Lieden, die hen gezien hebben toen zij naar de gevangenis gebragt werden, twijfelen er niet aan of het zijn partijhoofden, en bijaldien Don *Miguel* er al niet bij is, het ten minste personen zijn, die ter zijner dienste staan. Zij hadden paarden bij zich toen zij door de tolbedienden ontmoet werden; hunne valiezen waren zeer zwaar, en onder weg betaalden zij met goudgeld en zeer mild.

— De jongste berigten uit Spanje komen hoofdzakelijk hierop neder: De brigadier *Alaix* is van zijn bevelhebberschap bij het leger te velde ontzet, omdat men meent, dat hij bij de vervolging van *Gomez* in het zuiden geen veerkracht genoeg heeft aan den dag gelegd. De brigadier [illegible] *Rodil*, die het opperbevel voert en tot dusverre *Gomez* in zijne strooptogten niet heeft kunnen stuiten, mede zeer misnoegd en het behoeft niet te verwonderen, als hij ook afgezet wordt. Die te Madrid zoo oordeelen en besluiten, schijnen echter de omstandigheden niet genoegzaam in acht te nemen, en inzonderheid ook niet, dat de troepen slecht gekleed en niet betaald worden, en daardoor de strijdlust bij hen wel zeer flaauw moet worden. De Carlisten hebben den 9den November de belegering van Bilbao hervat en reeds eenige buitenwerken ingenomen. De generaal *Espastero* schijnt geen magt genoeg te hebben, om het ontzet te bewerken, en als het slechte weder hen niet tegenhield, meent men, dat de Carlisten reeds meester van de stad zouden zijn.

AMSTERDAM, den 20sten November.

De Engelsche dagbladen van 16 en 17 dezer brengen ons belangrijke berigten uit Portugal aan. Er schijnt den 3den dezer, naardien ettelijke troepen van het paleis voor de zaak gewonnen waren, eene hoewel mislukte beweging tot herstel der constitutie van Don Pedro te hebben plaats gehad. De Koningin had zich naar Belem begeven, en de ministers tot zich geroepen, die allen, behalve *Sa Bandeira*, zich ter plaatse vervoegden en tot aan den ochtend werden opgehouden, als wanneer de graaf *Saldanha* hen kwam aanzeggen, dat de Koningin het kabinet veranderd had, tevens hun de lijst der nieuwe ministers wijzende. De vrienden der constitutie van 1820 deden toen pogingen, om dezelve staande te houden, en daaruit volgden eenige botsingen.

De *Times* van den 16den behelst nopens die zaak eenen partikulieren brief uit Lissabon van den 5den, dus luidende:

« De verbolgenheid der aanhangers van de constitutie tegen de vrienden der Koningin en het charter was gisteren tot eene ontrustende hoogte gestegen, en de algemeen verspreide meening dat de Koningin in hare tegenwoordige pogingen aangemoedigd werd door de Engelsche autoriteiten, ondersteund door op de Taag liggende oorlogschepen, die eene vijandige houding vertoonden, had hen derwijze verbitterd, dat zij begonnen de Engelschen met verwenschingen te overladen, en dat het voor ieder Engelschman gevaarlijk werd, de plaats te naderen, waar de troepen verzameld waren. Gedurende dezen staat van buitengewone verbittering, had de Heer *Agostinho José Freire*, die onder het bestuur van den Heer *Carvalho*, Minister van Binnenlandsche Zaken was, het ongeluk door de volksmenigte herkend te worden, terwijl hij zich naar Belem begaf, om zich bij de Koningin te vervoegen. Hij werd door het graauw gegrepen en door de nationale garde gefusilleerd. Van derzelver kant was de woede der partijders niet minder. Zes of zeven hunner trachtten den heer *Manuel de Silva Passon*, minister van binnenlandsche zaken, te vermoorden, en ongetwijfeld zoude hij het slagtoffer hunner razernij geworden zijn, indien niet de markies *de Sathanda* zich tusschen den minister en de aanvallers geworpen hadde, die allen met pistolen en dolken waren gewapend.

« De Koningin nu inziende, dat zij zich met opzigt tot de kracht harer partij bedrogen had, was genoodzaakt zich tot lord *Howard de Walden* te wenden, om hem bescherming voor haren persoon te vragen; deze, om aan hare vraag te voldoen, gaf bevel aan het engelsch eskader, de mariniers ter ontscheping gereed te houden, hetgeen echter eerst laat in den avond werd bewerkstelligd. Ongeveer 300 marinesoldaten kwamen te Junqueira zich tusschen de beide strijdenden stellen. De Koningin, wanhopende de nationale garde in haar belang te winnen, en hare eigene gelederen door de desertie gedund ziende, trad in onderhandeling en zond vier parlementairen aan de in het kamp van Ourique verzamelde nationale gardes af. De eerste stelde voor, dat de nationale garde in hare kwartieren zoude terug trekken; de tweede dat er eene Kamer van Pairs zoude worden ingesteld; deze beide voorwaarden werden verworpen. De derde parlementair vraagde voor de Pairs zitting in de Kamer, zonder aan de verkiezingen onderworpen te zijn, mitsgaders eene amnestie voor alle de personen, die te dezer gelegenheid zich met de Koningin vereenigd hadden. Ook deze vraag werd verworpen, behalve de amnestie, die toegestaan werd, onder beding, dat men niet verder zoude onderhandelen, indien niet de engelsche marine-soldaten zich weder inscheepten. De Koningin haastte zich dit punt te bewilligen. Eindelijk kwam de vierde parlementair aankondigen dat de Koningin bereid was de constitutie van 1820 te handhaven, edoch met de wijzigingen, welke de, op het spoedigste te vergaderen, cortes oorbaar zouden achten in dezelve aan te brengen. Dit punt werd toegestemd, en ten vijf ure des namiddags keerde de Koningin op het paleis der *Necessidades* terug, begroet door de toejuichingen der nationale garde, die kort daarop uiteenging.

« *Sa Bandeira* is tot raadspresident, *Manuel de Posson* tot minister van binnenlandsche zaken en *Viera de Castro* tot minister van justitie benoemd.

« De Engelsche dagbladen hebben tijdingen van Lissabon van den 8sten. Op dien dag was er alles kalm. »

AMSTERDAM, den 20sten November.

Beurs van den 18 November.

De werkeloosheid, waarin alle troepen der Koningin van Spanje verkeeren, en de vorderingen, welke de Carlisten daardoor maken, hebben aan onze speculanten allen moed benomen, om eenige speculatie in de Spaansche schuldbrieven te ondernemen, en de prijs derzelven varieërt bijna niet sedert 8 dagen; de omzettingen zijn traag. Men heeft heden nopens Bilbao tijdingen ontvangen, dat de Carlisten op nieuw een fort genomen hebben, en men moet verwachten, dat deze belangrijke stad spoedig in de handen van don *Carlos* vallen zal: even als *Rodil Gomez* te vergeefs naloopt, evenzoo is het aan *Espartero* niet gelukt, de Carlisten voor Bilbao te verjagen. De berigten uit Madrid zelf zijn onbeduidend.

Beurs van den 19 November.

Men heeft heden over Frankrijk en Engeland tijdingen uit Portugal ontvangen, welke echter zeer verschillen. Van den eenen kant berigt men, dat eene poging tot contra-revolutie mislukt is; van den anderen kant wilde men weten, dat de constitutie van 1820 [illegible] de vroegere van don *Pedro* in de plaats getreden was. De latere tijdingen zullen doen blijken, welk van deze berigten echt is. Intusschen hebben te Londen de Portugeesche schuldbrieven, zoo wel 5 pCt. als 3 pCt. eenen achteruitgang van ruim 3 pCt. geleden; op andere fondsen blijft het evenement intusschen zonder uitwerking.

Uit Spanje weet men alleen, dat Bilbao sterk belegerd wordt. *Gomez* zet zijne strooptogten voort; er liep ook een gerucht, dat de provincie Murcia zich grootendeels voor don *Carlos* zoude verklaard hebben. De handel in publieke effecten was heden niet noemenswaardig en de prijzen hebben bijna niet gevarieerd.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$. 5 pCt. $99\frac{5}{8}$ à $\frac{9}{16}$; kansbiljetten $21\frac{11}{16}$; oude sijndicaat $94\frac{5}{8}$; nieuwe $75\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$; aandeelen handelmaatschappij 178 gebleven.

Spanje. Ardoins $19\frac{3}{4}$ à $\frac{1}{2}$; Passive $5\frac{5}{8}$ à $\frac{1}{2}$; Fransche uitgestelde $8\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{8}$.

Effecten-Societeit van 20 November.

Men heeft heden geene nadere tijdingen uit Spanje ontvangen; ook nopens Portugal was niets naders bekend. Intusschen hebben zich onze binnenlandsche effecten bij eenige affaire in $2\frac{1}{2}$ pCt. goed gesouteneerd. Spaansche waren daarentegen iets flaauwer.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$ gebleven; kansbiljetten $21\frac{3}{4}$.

Spanje. Ardoins 19, $18\frac{15}{16}$, 19, $19\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$ bij eenige affaire; Coupons van Ardoins $30\frac{3}{4}$ à 31; Passive $5\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$.

Hooger Onderwijs.

(Vervolg van No. 140)

Een onderwerp van niet minder gewigt is het uitschrijven van prijsvragen, waarover gehandeld wordt van art. 204 tot 213 van het koninklijke besluit van 2 Augustus 1815. Daar worden bij art. 205 telken jare beschikbaar gesteld voor de hoogeschool te *Leijden tien*, en voor die te *Utrecht* en *Groningen*, ieder *zes* gouden medailjes, elk ter waarde van *f* 50 of *de geldswaarde van dien*. Bij het besluit van 13 October jl. wordt er bepaald, dat die uitschrijving voortaan slechts bij eene hoogeschool zal plaats hebben, en wordt het getal der uit te looven medailjes gebragt op *zeven*, namelijk: *twee* voor wis- en natuurkunde, *twee* voor de letteren en voor elk der overige faculteiten *één*. De hoogescholen zullen elkander jaarlijks alphabetisch opvolgen, in het uitschrijven der prijsvragen. Nog wordt daarbij bepaald, dat eene zilveren medailje zal gegeven worden aan diengene, wien het lot, bij het loten om het gouden eermetaal, zal ongunstig geweest zijn. Deze bepalingen zijn zeer doeltreffend en aanmoedigend tevens, en bezorgen aan de schatkist eene werkelijke bezuiniging; maar bij het laatste besluit van 13 October jl. worden de woorden *of de geldswaarde van dien* niet teruggevonden; zoo men mogen vooronderstellen, dat, alzoo de prijsvragen worden uitgeschreven, niet om winst te behalen, maar om een' wenschelijken naijver te doen ontstaan, de betaling in gangbare muntspecien zal zijn voortaan afgeschaft: zeldzaam, hoogstzeldzaam, zal de vraag om de geldswaarde eener medailje worden gedaan, en laat zich bij studenten niet onderstellen. Tot hiertoe behoefde de

overwinnaar in den kampstrijd slechts gedurende een half uur en met geslotene deuren, tegen de aanmerkingen der hoogleeraaren, zijn bekroond antwoord te verdedigen; de latere bepaling, dat zulks gedurende een vol uur, en in het academiegebouw tegen een ieder moet geschieden, komt veel geschikter voor: 't laat zich wel, niet ligt begrijpen, dat men de onbeschaamdheid zoude hebben, eens anders werk als het zijne te doen doorgaan, maar die openbare verdedigingen tegen een elk zijn hoogst noodzakelijk, om den schijn zelfs af te weeren, dat eene bekwamere hand het antwoord hadde overzien en verbeterd. Bij deze aanvoering van openbare verdediging van antwoorden, zij het niet ongepast geoordeeld de opmerking te mogen maken, dat het voor de hoogescholen en studenten te wenschen ware, dat de zoogenaamde publieke promotien, dat is de verdediging eener dissertatie tegen een iegelijk, meer in zwang kwame: het is toch van algemeene bekendheid dat kundige jonge lieden zich verpligt vinden, om de door gebruiken aangenomene vermeerdering van kosten te vermijden, gewoonlijk hunne dissertatien te verdedigen alleen tegen over de professoren, gewoonlijk privaat-promoveren genaamd. — Het moest onder anderen voor alle jonge lieden, die met ondersteuning uit 's rijks kas bevoordeeld zijn, eene verpligting zijn, om *publiek* te promoveren; alsdan zoude daardoor een openlijk bewijs kunnen worden afgelegd, in hoeverre zij die onderscheiding zich hebben weten waardig te maken. En zoo is men genaderd tot de bepalingen van artikel 214 tot 226 van het gedacht besluit van 2 Augustus 1815, alwaar onder de bepalingen omtrent de begiftiging van rijks beursen, geene zoo even verhandelde en gewenschte bepaling wordt aangetroffen. Het getal van beursen werd bij dit besluit gebragt op *zeventig*, te weten *veertig* voor de hoogeschool te *Leijden*, en *twintig* voor die van *Utrecht* en *Groningen* respectivelijk. Dit getal wordt nu gebragt op *vijftig*, met dien verstande, dat aan *Leijden twintig*, en aan *Utrecht* en *Groningen* elk *vijftien* beurzen verblijven. Die pensioenen beloopen voor *Leiden* ƒ 300.00, voor *Utrecht* en *Groningen* slechts ƒ 200 's jaars. Omtrent de meerderheid der toelage te *Leijden* wordt dezelfde bedenking gemaakt, als omtrent het hooger jaargeld der hoogleeraren te *Leijden*. Voor de Godgeleerdheid waren er tot heden toe te *Leijden*, *Utrecht* en te *Groningen* elk 5 beursen; wordt nu ook het getal soms bepaald op 6 te *Leijden*, en aan beide andere hoogescholen op 4? Aan de drie academien was het getal op 2 voor de regtsgeleerdheid, op 4 voor de medicijnen en ook op 4 voor de wis- en natuurkundige wetenschappen vastgesteld. Voor de wijsbegeerte en letteren werden er 10 pensioenen te *Leijden*, maar te *Utrecht* en *Groningen* 5 verleend. Bij het besluit van 13 October jl. wordt dit geheel en al vrij gelaten aan curatoren, hetgeen toch wel wat al te vrijmagtig is; zoude dus, *per analogiam* van artikel 217 van het besluit van 2 Augustus, dit getal voor de regtsgeleerdheid niet op 2, voor de medicijnen op 3, voor de wis- en natuurkundige wetenschappen op 3 voor *Utrecht* en *Groningen*; en voor de laatste in artikel 217 vermelde faculteit ook op 5 voor *Leijden* en op 3 voor *Utrecht* en *Groningen* behooren te worden gebragt; alzoo, voor zoo ver *Leijden* betreft, zou de reductie alleen vallen op de theologische en letterkundige faculteiten, waarvan het opgedreven aantal pensioenen in geene de minste verhouding tot de overige stonden te *Utrecht en Groningen*, gelijkmatiger verdeeling voor alle faculteiten bestaat. Die vermindering van verleend wordende pensioenen is eene weldaad; zij zal mogelijk gunstig medewerken tot wering van alle ingekropene misbruiken en van kwalijk geplaatste zucht om hooger te komen, of wel om de wetten op de nationale militie en schutterij te ontduiken. In hoeverre de vrijstelling der dienstpligtigheid bij die wetten ter gunste van in de godgeleerdheid studerende personen tot misbruiken heeft aanleiding gegeven, en dus in hoe verre het van pas zoude zijn, om die bepalingen te modificeren, zij aan het gouvernement aanbevolen. Artikel 221 meldt, dat de rijks beursen slechts voor een jaar worden toegestaan; dat zij echter op nieuw telkens voor een jaar kunnen verlengd, doch nimmer langer dan *zes* jaren genoten worden. Waarom wordt die tijd van verlenging niet bepaald of in verband gebragt met de voorschriften van artikel 74 van het koninklijk besluit van 2 Augustus 1815? Dat artikel onderstelt den benoodigden tijd tot bekwaming in een wetenschappelijk vak benoodigd; en alzoo behoorde artikel 221 met artikel 74 in verband gebragt te zijn geweest.

Nog zou hier iets kunnen bijgevoegd worden over het besluit, de nieuwe inrigting der jaarboeken betreffende; hetzelve houdt eene verstandige besparing van nuttelooze uitgaven in, terwijl het de regten der bekroonden op hunne werken, die als vruchten van hunnen vlijt hun eigendom zijn, ongeschonden laat. Daar dit voor geene discussie vatbaar is, maar *de plano* behoort goedgekeurd te worden, zij er niets meer van gezegd. Aangaande de regten, welke verknocht zijn aan den titel van het *doctoratus*, waarvan artikel 114 spreekt, zij opgemerkt, dat 3°. daarbij wordt vastgesteld het voorregt van den rang van voorzitting *in alle kollegien*, waarin doctoren en ongegradueerde personen tevens admissibel zijn, boven de ongegradueerde personen, met welke zij gelijktijdig zitting nemen. Waar wordt dit regt gehandhaafd; zoo ver bekend, is hierop noch in onze stedelijke, noch in onze provinciale, noch in andere hooge collegien in acht genomen. Dit is wel eene kleinigheid, maar men moest dergelijke bepalingen niet vaststellen, als ze geen effect sorteren.

Voorloopig zij dit een en ander genoeg; mogt het zake zijn, om eenige bedenkingen op te lossen of nieuwe aanmerkingen over de verhandelde of andere punten van het organiek besluit van 2 Augustus 1815 te maken; dan zal het niet aan bezorgdheid en achtgeving ontbreken, om met geweten dezelve verder voor te dragen.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Nov. 2 El 0 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D.
Den 21 Nov. 2 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

Getrouwd:

THEODORUS MENTINK,
en
JOHANNA MARIA VERWEIJ.

ARNHEM,
den 16den November, 1836.

Wed. C. C. CHIPPEL.

Eenige Kennisgeving.

Hemmen, den 16. November 1836. Heden is gelukkig bevallen van een zoon, de Hoogwelgeboren Vrouwe BARONNESSE *VAN LIJNDEN*, geboren BARONNESSE VAN *NAGELL*.

Heden beviel allervoorspoedigst van eenen welgeschapen zoon, *ALIDA ELISABETH LOTZ*, hartelijk geliefde echtgenoote van

AMSTERDAM,
den 18den November 1836.

J. A. F. THIEME.

Heden is, ten huize van den Heer A. HULSTIJN in het Logement: *de Vergulde Arend*, in den ouderdom van twee en zeventig jaren, overleden de Heer *L. G. DU SAUTOY*.

Arnhem, en 18den November 1836.

VERKOOPING.

Heeren *BURGEMEESTER* en *WETHOUDEREN* der Stad *Nijmegen*, zullen, als daartoe, bij Raadsbesluit, van den 28sten October 1836, gemagtigd, op den 28en December 1836, des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis te *Nijmegen*, door den Heer Eersten Stads-Secretaris doen brengen in voorloopige veiling, om veertien dagen daarna, te weten: den 16den der maand December 1836, finaal te worden verkocht, de hierna te omschrijven onroerende goederen, gelegen:

ONDER GROESBEEK.

1°. Den BOUWHOF, de *St. Janshof* genaamd, thans in gebruik bij *A. HOPMAN*, bestaande in eene BOERENWONING, eene groote en twee kleine SCHUREN; voorts TUIN, BOOMGAARD, BOUW- en GROESLAND, AKKERMAALSBOSCH en HEIDE, volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente *Groesbeek*, groot te zamen vijftig bunders, vier roeden en zeven en tachtig ellen.

Deze Hof zal, behalve in massa, perceelsgewijze ter veiling worden aangeboden.

2°. Het ELZENBOSCH, in het Broek gelegen, thans bij den genoemden *A. HOPMAN* in gebruik, volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger, der gezegde Gemeente groot acht bunders en twee en dertig roeden, veertig ellen.

ONDER MALDEN.

3°. Den BOUWHOF, genaamd de *Berkenbosch* of *Berkenhof*, bestaande in HUIS en HOF, met SCHUUR, BAKOVEN, VARKENSKOT, KARSCHUUR, TUIN en PUT; voorts BOUW- en WEILAND, zijnde het laatste genaamd *de Paardskamp*, mitsgaders HOUTGEWAS en HEIDEGROND, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek; volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger, groot te zamen vijf en twintig bunders veertig roeden en zestig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *JAN BROEKMAN*.

4°. Den BOUWHOF, genaamd *het groote Jagthuis*, bestaande in een bijzonder groot en hecht HUIS, SCHUUR, BAKOVEN, PUT en TUIN; voorts BOUWLAND, HOUTGEWAS en HEIDEGROND, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger, groot te zamen zestien bunders, een en veertig roeden en negen en twintig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij de Weduwe *JAN POELEN*.

5°. Den BOUWHOF, genaamd *het kleine Jagthuis*, bestaande in BOERENWONING, SCHUUR, PUT, BAKOVEN en TUIN; voorts BOUWLAND, HOUTGEWAS en HEIDEGROND, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek; volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger groot te zamen twaalf bunders, twee en twintig roeden en zestig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij de Weduwe *JOHANNES TOONEN*.

ONDER HEUMEN.

6°. Den BOUWHOF, genaamd den *Blakenberg*, bestaande in BOERENWONING, SCHUUR, VARKENSKOT, BAKOVEN, PUT en TUIN; voorts BOUWLAND, HOUTGEWAS en HEIDEGROND, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek; volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger, groot te zamen negentien bunders, vijf en dertig roeden en zestig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *HENDRIK GERRITS*.

7°. Een stuk WEILAND, de *Blakenbergerbeemd* genaamd, volgens den Kadastralen parceelsgewijzen Legger, groot een bunder, zeven en tachtig roeden en negen ellen; thans in gebruik bij *HENDRIK GERRITS*, voornoemd.

8°. Den BOUWHOF, de *Kwitehof* genaamd, bestaande in BOERENWONING, SCHUUR, VARKENSKOT, BAKOVEN en TUIN; voorts BOUW- en WEILAND, HOUTGEWAS en HEIDEGROND, geregtigd tot de Weijerij op de Gemeente-broek; volgens den parceelsgewijzen Kadastralen Legger, groot te zamen drie en twintig bunders, eene roede en negentig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *JAN POELEN*,

9°. De KIVITSHOFSCHE KAMPEN, te weten:
EERSTE PERCEEL, zijnde WEILAND, groot een bunder vijf roeden en zeventig ellen.
TWEEDE PERCEEL, mede WEILAND, groot twee bunders en vijf en veertig roeden zestig ellen.
Beide deze percelen ook IN MASSA.

ONDER OOSTERHOLT.

En 10°. De Stads BOUWING, aldaar, bestaande in eene groote welingerigte BOERENWONING, twee ruime SCHUREN, BERGEN, BAKHUIS, acht en vijftig bunders, een en zestig roeden en veertig ellen BOUWLAND; acht en twintig bunders acht roeden en veertig ellen WEILAND; twee bunders zes en tachtig roeden WILGENBOSCH, en TUIN, BOOMGAARD en ERF, twee bunders, zes en twintig roeden en tien ellen; volgens den perceelsgewijzen Kadastralen Legger, groot te zamen een en negentig bunders, een en tachtig roeden en negentig ellen; thans in pacht bij *H. VAN DEN TOORN.*

De voorwaarden van verkoop berusten ter inzage op de Stedelijke Secretarie, terwijl acht dagen vóór den inzet en acht dagen vóór den toeslag, dagelijks (uitgezonderd Zon- en Feestdagen), aanwijzing en inlichting op de plaatsen zelve kan worden verkregen, te weten: te Arnhem, bij den Heer MONTENBERG, *te Huissen en Malden, bij den Heer* G. MOS, *en te Oosterholt, bij* JAN DERKSEN, *op de Bouwing, alwaar ook afschriften van de Veilings-voorwaarden zullen voorhanden zijn.*

ZEG HET VOORT.

---

† § † COMMISSARISSEN DER NEGOTIATIE VOOR DEN STRAATWEG TUSSCHEN DE GREBBE EN DIEREN, EN VAN ARNHEM NAAR APELDOORN, adverteren mits deze, dat, op Maandag den 5den December 1836, des middags ten twaalf ure, op het *Gouvernements gebouw*, te *Arnhem*, zal worden overgegaan tot de UITLOTING TER AFLOSSING VAN ACHT AANDEELEN in de gezegde Negotiatie, overeenkomstig Artikel 6 van het plan; en zulks ten einde de geïnteresseerden, des verkiezende, daarbij kunnen tegenwoordig zijn.

---

† § † Op Maandag den 28sten November 1836, des morgens ten 10 ure, ten huize van *ARIEN VAN DE WALL*, in *den Blaasbalg*, aan den Amsterdamschen weg onder *Arnhem*,

Openbare veiling van:

22 Parceelen BEUKENBOOMEN,
15 dito Zware DENNENBOOMEN en
13 dito AKKERMAALSHOUT,

alles staande op het Landgoed *de Lingenbeek* onder *Arnhem*. Aanwijzing bij den tuinman op de plaats.

---

† § † Op Maandag den 5den December 1836, des morgens ten 9 ure, ten huize van *J. P. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat, onder *Arnhem*,

Openbare veiling van:

36 Parcelen AKKERMAALS, en SCHELHOUT,
54 dito BEUKENBOOMEN,
10 dito DENNEN, SPARREN en BRANDHOUT,

alles staande op de Landgoederen *Klarenbeek* en *Angerenstein*, onder *Arnhem*. Aanwijzing bij den tuinman op de plaats, en bij *INKLAAR*, in het Klarenbeeksche bosch.

---

† § Te *Wageningen* is uit de hand te koop *het* LOGEMENT *van ouds genaamd de* REIZENDE KOOPMAN, staande aan den grooten straatweg van *Arnhem* op *Utrecht*, en hebbende eenen uitgang in de Achterstraat dier stad, voorzien van verschillende Vertrekken, Keuken, Kelder en verder benoodigde gemakken, benevens naast hetzelve staande WAGENHUIS en STALLING.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van den Notaris Mr. *H. B. VAN DAALEN*, aldaar.

---

† § † Te *Vorden*, in het *Heeren-Logement*, zal, op Donderdag den 1sten December, *bij inzet* geveild, en den 15den December 1836, beide des voormiddags om 10 uren, mits genoegen gevende, *finaal* verkocht worden het ERVE en GOED, *ONNEKAMP* of *MAALDERINKSHOEVE*, in *Veldwijk*, onder *Vorden*, gelegen, bestaande in een nieuw BOERENHUIS, met eene LANDHEERS-KAMER en ZOMERHUIS, eene SCHUUR en ZAADBERG, voorts ERF, BOUW en WEIDELAND, BOOMGAARD, AKKERMAALSBOSSCHEN en BOOMGEWAS; van *de Hakkerij* naar de zijde van het dorp langs den straatweg van *Zutphen* over *Vorden* gelegen; zijnde eene zeer geschikte plaats om een Heerenhuis aan den straatweg te bouwen. De veil-conditiën zullen te zien zijn bij den Notaris *GALLEE* te *Vorden*, en de verdere inlichting bij den Bouwman op het *Erf* land te bekomen.

---

† † § Mr. *C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA*, Advocaat te *Arnhem*, is voornemens, op Woensdag den 7den December 1836, des voormiddags ten 11ure, ten huize van den Logementhouder *S. BEEKER*, te *Beek*, door het ministerie van den Notaris *P. WIEGAND*, residerende te *Nijmegen*, te brengen in voorloopige veiling, om 14 dagen daarna, zijnde Woensdag den 21sten dier maand, *finaal* te worden verkocht.

Het om deszelfs schilderachtige ligging beroemde BUITENGOED, *RUIMZIGT*, gelegen in het aangename Dorp *Beek*, circa een uur van *Nijmegen*, in de nabijheid van den straatweg, schietende van *Nijmegen* naar *Cleve*; met het daartoe behoorende WOONHUIS, TUINEN, SLINGERBOSSCHEN, WANDELINGEN, BOUWLANDEN, AKKERMAALSHOUT, OPGAANDE BOOMEN, VLIETEND WATER en verder TOEBEHOOREN, op onderscheidene punten gelegenheid aanbiedende tot het plaatsen van Woningen, die een heerlijk uitzigt kunnen verkrijgen; groot, volgens de kadastrale meting, 7 Bunders, 70 Roeden en 20 Ellen.

VERKOOPING,

Ter Rolle van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, van een HUIS en ERVE, *de Platluis* of *Oude Mool* genaamd, met daarbij gelegenen HOF, LAND en BOOMGEWAS, staande en gelegen in het Arrondissement *Arnhem*, Gemeente *Harderwijk*, Oost *JACOB VAN LEEUWEN*; Zuid en West een binnenweg, Noord de straat, groot naar het Kadaster Sectie D, No. 194, negen Roeden en tachtig Ellen, in gebruik bij den geëxecuteerden.

Dit ongereed is in beslag genomen bij proces-verbaal van den te *Harderwijk* residerenden Deurwaarder *PETER BRONSVELD*, op den 23sten Julij 1836, opgemaakt ten verzoeke van *JAN ARENDS*, Rentenier, wonende te *Harderwijk*, tot procureur hebbende Mr. *VISSCHER BOURICIUS*, te *Arnhem*, in de Koningstraat, F, No. 33, woonachtig, en ten laste van *BHENE JANSEN LOKHORST*, Houtzager, wonende te *Harderwijk*, en is geregistreerd te *Harderwijk*, denzelfden dag, ten Kantore van Hypotheken te *Arnhem*, overgeschreven den zes-en-twintigsten Julij 1836, vol. 4, No. 3, en ter Griffie van de Regtbank van het Arrondissement *Arnhem*, den eersten Augustus 1836, nadat kopijen van hetzelve waren gelaten aan mijn Heer den Burgemeester van *Harderwijk* en mijn Heer den Griffier van het Vredegeregt van het Kanton *Harderwijk*, ten dage der in beslag neming.

De voorloopige toeschatting heeft op den 16den November 1836 plaats gehad, tegens op prijsstelling van *f* 5. zonder verhooging van bod.

De finale Toeslag is bepaald op den 25sten Januarij 1837 ter zelfder Rolle.

In fidem,
VISSCHER BOURICIUS
Procureur.

TE HUUR,

een WINKELHUIS, met 1o Mei 1837, in de Rijnstraat te *Arnhem*, wijk G No 6, bewoond door den Heer *G. G. DE JONGH*; te zien des namiddags van 3 tot 4 uren en te bevragen bij den Heer *NUZINK*, in de Rijnstraat alhier.— Brieven franco.

BERNARD EN AUGUSTE, FRÈRES,

Hebben de eer te berigten, dat zij weder zijn uitgepakt bij den Heer *ROBERT*, in het *Hôtel der Nederlanden*, met een assortiment LAKENS, ZEPHIRS en *Lyonsche* VESTEN, die zij beneden den gewonen prijs zullen verkoopen. Bij eene vriendelijke aanbeveling, beloven zij als naar gewoonte, eene prompte en civiele behandeling. — *Blijven uiterlijk acht dagen.*

Belangrijke *Aankondiging.*

De Ondergeteekende ziet zijne derde aangekondigde voorstelling van Maandag den 21sten November talrijk bezocht, door de menigvuldige besproken plaatsen. Aangemoedigd, en op verzoek van vele liefhebbers, zal hij, tot zekere en finale sluiting, op Woensdag den 23sten November 1836, eene VIERDE REPRESENTATIE geven, in het groot Locaal van het Logement *het Zwijnshoofd*, aanvang des avonds ten 7 uren. Hij zal alles aanwenden, en vele nieuwe touren voorstellen, ten einde de achting zijner geëerde begunstigers waardig te blijven. Tusschen beide zal zijn zoon *EDUARD* eene ARIA, en eene ROMANCE zingen, gevolgd van Mimische en Plastische Voorstellingen.

D. L. BAMBERG,
Mechanicus aan het Hof van Z. M. den Koning der Nederlanden.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.